

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф. 19.05-05.01/ 051.00.1/ДФ/ОК7-1- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр №1	Арк. /1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
27 серпня 2024 р.,

Протокол № 08

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма «Економіка»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
26 серпня 2024 р.,
протокол № 08

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

 Юлія МОРОЗ

Розробник: д.е.н., проф. кафедри фінансів та цифрової економіки
УЩАПОВСЬКИЙ Юрій

Житомир
2024-2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	нормативна
Модулів – 2	Спеціальність 051 «Економіка»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2
Загальна кількість годин – 120		Семестр 3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год самостійної роботи – 3,5 год	Освітній ступінь «доктор філософії»	Лекції 32 год.
		Практичні 32 год.
		Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 56 год.
		Вид контролю: Залік

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

– для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є оволодіння логікою розвитку сучасної економічної науки, методологією та інструментарієм сучасного економічного аналізу та вміння їх застосовувати у поточній господарській практиці.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основних теоретичних моделей розвитку сучасної науки;
- дослідження теоретико-методологічних витоків сучасних економічних концепцій;
- дослідження основної проблематики досліджень у сучасній економічній думці;
- провідні напрями, течії та школи сучасної економічної теорії;
- основні методи сучасного економічного аналізу;
- аналіз досягнень провідних шкіл та представників сучасної економічної науки;
- вивчення впливу здобутків сучасної економічної теорії на економічну політику провідних країн світу;
- вивчення парадигм розвитку сучасних економічних доктрин;
- пояснення основних закономірностей економічного розвитку суспільства та їх відображення в економічних концепціях;
- аналіз практичного значення окремих теоретичних концепцій;
- аналіз конкретної економічної ситуації з точки зору концептуального підходу тих чи інших шкіл сучасної економічної теорії;
- здійснення компаративного аналізу різних теоретичних концепцій на основі їхнього змісту, методологічних засад, практичного значення.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК07. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ЗК08. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 4

та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

СК08. Здатність адаптувати та впроваджувати в сфері обороноздатності передовий досвід країн, зарубіжних підприємств, ТНК, урядових та неурядових установ.

СК09. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем

СК10. Здатність досліджувати проблеми оборонної економіки та військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 051 Економіка:

ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

ПРН2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

ПРН3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН8. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН11. Аналізувати сучасні процеси і тенденції світової економічної глобалізації, оцінювати її вплив на розвиток національної економіки.

ПРН12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 5

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ КЕЙНСІАНСЬКОГО ТА НЕОКЛАСИЧНОГО НАПРЯМІВ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

Тема 1. Предмет і методи дисципліни «Сучасні економічні теорії»

Об'єкт і предмет дисципліни «Сучасні економічні теорії». Критерії виокремлення сучасної економічної теорії з цілісного теоретичного знання. Основні етапи генезису і еволюції економічної думки. Нові методологічні підходи постнекласичної науки. Перехід від об'єктної до проблемної орієнтації сучасної науки. Мета, завдання та основні функції курсу «Сучасні економічні теорії».

Теоретичні моделі розвитку науки. Комулятивна модель П. Дюгема. Фальсифікаційна модель К. Поппера. Теорія наукових революцій Т. Куна та її пояснення М. Бронфенбреннером і Д. Метою. Модель конкуруючих програм досліджень І. Лакатоша.

Сучасні економічні теорії та *методологія* їх аналізу. Два підходи до наукової методології: традиційний і сучасний. Наукове абстрагування. Індукція та дедукція. Марк Блауг «Методологія економічної науки». Альтернативні концепції методу: системного моделювання, радикального раціоналізму і методологічного плюралізму.

Структура методологічних досліджень. Методи сучасного економічного аналізу. Метод системного аналізу та його складові. Синергетичний підхід. Системно-синергетичний, системно-структурний (системно-функціональний) методи дослідження. Історико-генетичний метод. Математичні методи аналізу та математичне моделювання. Метод компаративістики. Метод аналогії.

Підходи та критерії періодизації господарського розвитку суспільства. Періодизація на основі *формаційної* (стадійної) парадигми: С. Десницький, Ф. Ліст, Б. Гільдебранд, К. Бюхер, К. Маркс, В. Левицький, К. Поланьї, В. Ростоу, Д. Белл, Е. Тоффлер, Дж. К. Гелбрейт. Циклічні схеми періодизації історико-економічного розвитку суспільства: Дж. Віко, Й. Гердер, Е. Мейер. *Цивілізаційна* парадигма господарської еволюції. Поняття цивілізації. Схема світової історії К. Ясперса. Вирішальна роль людини. Порівняльний аналіз формаційної та цивілізаційної парадигм. Системи Л. Моргана, М. Данилевського, О. Шпенглера, А. Дж. Тойнбі, С. Хантінгтона.

Тема 2. Сучасні трансформації кейнсіанського напрямку економічної науки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 6

Розвиток кейнсіанства протягом 40-70-х років ХХ ст. Основні етапи розвитку кейнсіанства. Генезис кейнсіанства (30-40-і рр. ХХ ст.).

60-і рр. ХХ ст. Кейнсіанська ортодоксія: теорія економічного циклу Дж. Гікс (Хікс), Е. Гансен (Хансен), Р. Гаррод (Харрод); теорія економічної динаміки і зростання Р. Гаррод – О. Домар. Кейнсіансько-неокласичний синтез: Дж. Гікс, П. Самюельсен. Ліве кейнсіанство: Дж. Робінсон, Н. Калдор, П. Сраффа.

Криза кейнсіанства. Виникнення посткейнсіанства (70-і рр. ХХ ст.)
Монетарне посткейнсіанство: Р. Клауер, П. Девідсон, С. Вайнтрауб, Х. Мінські. Посткейнсіанство М. Калецького. Неорікардіанське посткейнсіанство: Дж. Робінсон, Н. Калдор, П. Сраффа, Л. Пазінетті, Дж. Ітуелл.

Становлення нового кейнсіанства (80-і рр. ХХ ст.) Зміни у предметі та методах дослідження. Стенфордський університет: Б. Грюнвальд, Дж. Стігліц. Університет Берклі: Дж. Акерлоф, Ж. Йеллен. Массачусетський технологічний університет: О. Бланшар, Дж. Ротемберг. Принстонський університет: Б. Бернанк, Гарвардський університет: Гр. Манків (Менкю).

Місце макроекономічних моделей послідовників Дж. М. Кейнса у сучасній економічній теорії. Система державного регулювання у Швеції. Порівняльна характеристика кейнсіанства і шведської економічної школи. Е. Ліндаль. Е. Лундберг, Г. Мюрдаль, Б. Улін. Особливості кейнсіанства у Франції (Г. Ардан).

Тема 3. Сучасні концепції неолібералізму та соціальні школи

Теоретичні основи і загальна характеристика сучасного неолібералізму. «Жорстке ядро» методології неолібералізму. Порівняльна характеристика класичного та нового лібералізму. Основні школи неолібералізму першої третини ХХ ст. Виникнення німецького ордолібералізму. Концепція господарського порядку та ідеальні типи господарських систем Вальтера Ойкена. Французький неолібералізм Моріса Алле.

Нова австрійська школа: становлення та розвиток. Постулати прагматології Людвіга фон Мізеса. Теорія економічних систем. Австрійська модель економічного циклу. Мікроекономічний аналіз державної політики Фрідріха фон Гаєка. Теорія інституційного примусу. Теорія економічного зростання та економічної відсталості. Теорія суспільного вибору та економічного аналізу інституцій і права. Глобальний лібералізм.

Концепція соціального ринкового господарства А. Мюллера-Армака. Основні структурні елементи та мета соціального ринкового господарства. Практичне втілення концептуальних засад соціального ринкового господарства в економічній політиці К. Аденауера та Л. Ерхарда. Теорія і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 7

політика суспільного ладу В. Рьопке і О Рюстова.

Основні сучасні течії неолібералізму. Неіндивідуалізм, об'єктивізм в США та Великій Британії. Ордолібералізм в Німеччині. Неомаргіналізм в Австрії та Швейцарії.

Тема 4. Монетаризм як мейнстрім сучасної економічної науки

Звужене та розширене пояснення монетаризму: монетаризм як модифікований варіант кількісної теорії грошей; монетаризм як течія економічного консерватизму. Етапи розвитку монетарної концепції. Основні теоретичні положення кількісної теорії грошей. Новітній варіант кількісної теорії грошей.

Теоретичні постулати економічної концепції Мілтона Фрідмена. Методологія досліджень. Теорія перманентного доходу. Монетарна теорія циклу. Розрахунок синхронності стабілізаційних заходів. Теорія номінального доходу.

Особливості сучасного монетаризму. Відмінності економічної політики монетаризму і кейнсіанства. Зближення поглядів представників посткейнсіанства та монетаризму. Монетаристи-неокласики. Монетаристи-градуалісти. Монетаристи-прагматики. Нові монетаристи.

Ідеї монетаризму в економічній політиці окремих країн. «Рейганоміка». «Тетчеризм».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

МЕТОДОЛОГІЯ НЕОКОНСЕРВАТИЗМУ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЕВОЛЮЦІЇ СУЧАСНОГО ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

Тема 5. Теорії неоконсерватизму

Методологія та основні теоретичні постулати неоконсерватизму у 80-і роки ХХ ст. Обґрунтування неоконсервативної економічної політики. Концепція економіки пропозиції. Теорія раціональних очікувань. Англо-американська (неокласична) та європейська (ордоліберальна) парадигми ринкового неоконсерватизму. Характерні риси неоконсерватизму.

Теоретичні основи та характерні риси «економіки пропозиції». Крива А. Лаффера. Ефект А. Лаффера. Використання принципів «економіки пропозиції» в сучасній економічній політиці.

Теорія раціональних очікувань: теоретичні основи та практична спрямованість. Загальна економічна рівновага та теорія циклу у працях Р. Лукаса. Постулати теорії раціональних очікувань у працях Т. Сарджента та Н. Воллеса. Концепція Дж. Мута. Нова класична макроекономіка. Правило Й. Шумпетера.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 8

Тема 6. Соціально-інституційні технократичні теорії

Методологічні особливості та основні етапи становлення інституціоналізму. Міждисциплінарний підхід. Заперечення концепції homo economicus. Еволюційний підхід. Дослідження соціально-економічних інституцій. Характерні риси раннього інституціоналізму. Методологія неоінституціоналізму. Індустріально-соціологічна школа. Теорія суспільного вибору. Кон'юнктурна школа. Теорії трансформації ринкової економіки. Нова інституційна економічна теорія.

Соціально-інституційні економічні технократичні теорії. Фактори якісних зрушень у розвитку світової економіки 50-60-х рр. ХХ ст. Основні ознаки сучасної НТР. НТП як потужний чинник трансформаційних процесів в економічній системі. Теорії технократичного детермінізму. Ян Тінберген та фактор НТП. Постіндустрієне суспільство Дж. К. Гелбрейта.

Теорії індустріалізму. Теорії системної трансформації капіталізму. Пітер Друкер. Адольф Берлі. Джон К. Гелбрейт. Теорія модернізації. Теорія стадій економічного зростання Волта Ростоу.

Глобальні проблеми та наслідки глобалізації. Програма нового гуманізму А. Печчеї. Концепція сталого розвитку Л. Брауна. Теорія універсального еволюціонізму. Концепція світ-системного аналізу Ф. Броделя і І. Валлерстайна. Соціокультурні виміри глобалізації (У. А. Л'юїс. К. Вітфогель).

Сучасні концепції постіндустріального суспільства. Теорія індустріального суспільства Раймона Арона. Нове індустрієне суспільство Дж. К. Гелбрейта. Фактори переходу від індустріального до постіндустріального суспільства. Постіндустрієне суспільство Даніела Белла. Концепція постіндустріального суспільства Елвіна Тоффлера. Суспільство знань Пітера Друкера. Концепції інформаційного суспільства. Теорія мережевого суспільства Мануела Кастельса. Японська модель Ф. Фукуями та Й. Масуди.

Тема 7. Структура та основні течії сучасного інституціоналізму

Витоки та методологічна основа сучасного інституціоналізму. Розширення об'єкту дослідження. Посилення суперечностей суспільного розвитку. Ставлення до неокласиків. Концепція homo institutus. Соціологічна течія. Франсуа Перру. Роберт Гейлблонер (Хейлбронер). Гуннар Мюрдаль. Неоінституціоналізм як течія сучасного інституціоналізму. Еволюція традиційного (класичного) інституціоналізму. Виникнення нової інституціональної економічної теорії. Спільні методологічні риси та відмінності неоінституціоналізму та нової інституціональної економічної теорії.

Основні теоретичні концепції неоінституціоналізму. Рональд Коуз: теорія трансакційних витрат; теорія прав власності. Джеймс Бюкенен: теорія

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 9

суспільного вибору. Теорія інституцій Дагласа Норта.

Нова інституціональна економічна теорія. Зміни у «жорсткому ядрі» неокласики. Олівер Вільямсон. Теорія ігор Дж. Фон Неймана. Рівновага Штакельберга. Рівновага Неша. Теорія неповної раціональності Герберта Саймона. Теорія економіки угод. Інституціональні підсистеми Л. Болтанськи, С. Лафайє та Л. Тавено.

Еволюційна економіка. Р. Нельсон, С. Дж. Вінтер: «Еволюційна теорія економічних змін» Дослідження економічної теорії та інституцій Дж. Ходжсоном.

Тема 8. Новітні тенденції у розвитку світової економічної науки

Новий етап наукового пізнання і економічна теорія.

Постнекласичний етап сучасного розвитку науки. Залучення суб'єкту пізнання до пізнавального процесу. «Троїстий союз» У. Баумоля: економічна теорія – кількісні методи аналізу – прикладні дослідження. Економічна система у площині постнекласичної науки. Криза сучасної неокласики. Аксіологічні аспекти пізнання. Розширення об'єкту економічної теорії. Перехід від об'єктної до проблемної орієнтації. Системний підхід інституційного аналізу. Синергетичний підхід. Дисипативні структури. Цивілізаційний підхід. Глобальний еволюціонізм.

Зміни у методології та перспективи розвитку основних напрямів сучасної економічної теорії. Нелінійність, різновекторність та циклічність суспільного прогресу. Плюралізм та антропоцентризм сучасного економічного знання. Формування нових методологічних підходів. Парадигмальні зрушення. Поширення нових конкретних методів аналізу. Цивілізаційна парадигма суспільного розвитку. Парадигма фізичної економії або парадигма сталого розвитку. Еволюційний підхід як метод аналізу.

Пріоритети у проблематиці економічних досліджень на початку XXI століття. «Людський капітал» як фундаментальна категорія сучасної економічної науки. Трансформаційні процеси. Взаємодія локального і глобального у економіці. Взаємодія природи і суспільства. Електронний котедж Е. Тофлера. Формування нової економічної теорії. Інноваційна діяльність як чинник економічного зростання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

6	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ КЕЙНСІАНСЬКОГО ТА НЕОКЛАСИЧНОГО НАПРЯМІВ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ				
Тема 1. Предмет і методи дисципліни «Сучасні економічні теорії»	15	4	4	7
Тема 2. Сучасні трансформації кейнсіанського напрямку економічної науки	15	4	4	7
Тема 3. Сучасні концепції неолібералізму та соціальні школи	15	4	4	7
Тема 4. Монетаризм як мейнстрім сучасної економічної науки	15	4	4	7
Разом за змістовним модулем 1	60	16	16	28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДОЛОГІЯ НЕОКОНСЕРВАТИЗМУ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЕВОЛЮЦІЇ СУЧАСНОГО ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ				
Тема 5. Теорії неоконсерватизму	15	4	4	7
Тема 6. Соціально-інституційні технократичні теорії	15	4	4	7
Тема 7. Структура та основні течії сучасного інституціоналізму	15	4	4	7
Тема 8. Новітні тенденції у розвитку світової економічної науки	15	4	4	7
Разом за змістовним модулем 2	60	16	16	28
ВСЬОГО	120	32	32	56

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3
1	Тема 1. Предмет і методи дисципліни «Сучасні економічні теорії»	4
2	Тема 2. Сучасні трансформації кейнсіанського напрямку економічної науки	4
3	Тема 3. Сучасні концепції неолібералізму та соціальні школи	4
4	Тема 4. Монетаризм як мейнстрім сучасної економічної науки	4
5	Тема 5. Теорії неоконсерватизму	4
6	Тема 6. Соціально-інституційні технократичні теорії	4
7	Тема 7. Структура та основні течії сучасного інституціоналізму	4
8	Тема 8. Новітні тенденції у розвитку світової економічної науки	4
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 11

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
		Д.ф.
1	2	3
1.	Тема 1. Предмет і методи дисципліни «Сучасні економічні теорії» 1. Що є об'єктом і предметом вивчення курсу «Сучасні економічні теорії»? 2. Розкрийте основні етапи генезису та еволюції економічної думки. 3. Сформулюйте спільні риси та відмінності між теорією наукових революцій Томаса Куна та моделлю конкуруючих програм досліджень Імре Лакатоша. 4. Зробіть порівняльні характеристики методів: системного моделювання, радикального раціоналізму та методологічного плюралізму. 5. У чому відмінність між системно-синергетичним та системно-структурним методами аналізу? 6. Формаційна (стадійна) та цивілізаційна парадигми господарської еволюції.	7
2.	Тема 2. Сучасні трансформації кейнсіанського напрямку економічної науки 1. Охарактеризуйте зміст основних етапів зародження та розвитку кейнсіанського напрямку економічної думки. 2. Розкрийте проблематику кейнсіанських досліджень повоєнного періоду (40-60-і рр. ХХ ст.). 3. Назвіть причини, що спровокували кризу кейнсіанства у 70-і рр. ХХ ст. . 4. Які фактори спонукали до появи нового кейнсіанства? 5. Зробіть порівняльну характеристику кейнсіанства і шведської економічної школи	7
3.	Тема 3. Сучасні концепції неолібералізму та соціальні школи 1. Охарактеризуйте зміст «жорсткого ядра» методології лібералізму. 2. З'ясуйте принципи і методи концепції господарського порядку Вальтера Ойкена. 3. Розкрийте постулати прагматології Людвіга фон Мізеса. 4. Охарактеризуйте концепцію соціального ринкового господарства А. Мюллера-Армака. 5. Зробіть порівняльний аналіз підходів до ролі держави між прихильниками кейнсіанства і неолібералізму.	7
4.	Тема 4. Монетаризм як мейнстрім сучасної економічної науки 1. Розкрийте причини актуалізації монетаризму в економічній думці. 2. З'ясуйте методологічні підходи Мілтона Фрідмена до аналізу економічних процесів. 3. Проаналізуйте концепцію М. Фрідмена про природний рівень безробіття. 4. Розкрийте відмінності між поглядами представників сучасного і ортодоксального монетаризму. 5. Опишіть причини кризи монетаризму в сучасний період.	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 12

5.	Тема 5. Теорії неоконсерватизму 1. Проаналізуйте об'єктивні причини «неокласичного відродження». 2. Розкрийте основні напрями критики кейнсіанської моделі макроекономічного регулювання з боку представників неоконсерватизму. 3. З'ясуйте структуру сучасного економічного консерватизму. 4. Розкрийте зміст теорії «раціональних очікувань» та здійсніть її порівняльний аналіз з теорією «адаптивних очікувань». 5. З'ясуйте місце теорії економіки пропозиції та нової класики в економічних концепціях ХХІ ст.	7
6.	Тема 6. Соціально-інституційні технократичні теорії 1. Поясніть передумови, що склалися у другій половині ХХ ст. для виникнення соціально-інституційних економічних теорій. 2. Обґрунтуйте вплив сучасної НТР на формування теоретичної думки кінця ХХ – поч. ХХІ ст.. 3. Розкрийте сутність постіндустріального суспільства, та охарактеризуйте теоретичні концепції, що були покладені в її основу. 4. З'ясуйте відмінності між індустріальним та постіндустріальним суспільством. 5. Розкрийте природу інформаційного суспільства у розумінні Ф. Фукуями	7
7.	Тема 7. Структура та основні течії сучасного інституціоналізму 1. Розкрийте основні етапи розвитку інституціоналізму протягом ХХ ст. 2. Поясніть передумови формування неінституційної течії економічної думки. 3. Змістовно охарактеризуйте методологічні підходи представників неокласики та неінституціоналізму. 4. Охарактеризуйте основні концепції неінституціоналізму. 5. Розкрийте теоретико-методологічні особливості та основні складові нової інституціональної економічної теорії	7
8.	Тема 8. Новітні тенденції у розвитку світової економічної науки 1. Охарактеризуйте основні етапи розвитку наукового пізнання та особливості його сучасного етапу. 2. З'ясуйте стан та основні проблеми розвитку сучасної економічної науки. 3. Розкрийте зрушення у модифікації парадигми світової економічної думки на початку ХХІ ст.. 4. Оцініть нові можливості методологічних змін у сучасній економічній науці. 5. Розкрийте новітні тенденції у розвитку кожного з основних напрямів сучасної економічної думки	7
РАЗОМ		56

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 13

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне заняття зосереджене на вмінні здобувача з'ясувати творчий внесок конкретної особистості у розвиток економічної науки.

Воно передбачає:

- 1) з'ясування приналежності конкретної персоналії до певного напрямку (школи) економічної науки;
- 2) розкриття методологічної бази дослідження визначеної школи;
- 3) обґрунтування особливостей формування економічних та світоглядних поглядів названого економіста;
- 4) характеристика змісту основних праць економіста та маркери їх приналежності до певної науково-дослідної програми;
- 5) значення наукових здобутків вченого для розвитку економічної науки.

8. Методи навчання

Результат навчання	Методи навчання
1	2
ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (оксфордські дебати, мозковий штурм); – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.
ПРН2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – метод активного навчання (проведення ділових ігор).
ПРН3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.	– вербальні (лекції-дискусії); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (оксфордські дебати, мозковий штурм); – інтегровані методи навчання: заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція; – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 14

ПРН8. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	– вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.
ПРН11. Аналізувати сучасні процеси і тенденції світової економічної глобалізації, оцінювати її вплив на розвиток національної економіки.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань
ПРН12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику.	– вербальні (лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – метод активного навчання (проведення ділових ігор); – інтерактивні методи навчання: (оксфордські дебати, мозковий штурм); – ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового контролю (заліку).

Поточний контроль з дисципліни «Сучасні економічні теорії» базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань семінару та через опитування і дискусії навколо основних положень тієї чи іншої теоретичної концепції. Для з'ясування рівня самостійної підготовки студентів практикуються поточні контрольні та самостійні роботи.

Протягом семестру студент денної форми навчання має виконати дві модульні контрольні роботи. До кредитної модульної роботи студент допускається у разі позитивних результатів проміжного контролю.

Модульна контрольна робота містить теоретичні питання, що

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 15

скеровуються на виявлення рівня підготовки студента за темами курсу «Сучасні економічні теорії».

До іспиту студент допускається у разі позитивних оцінок за підсумками модульних контрольних робіт.

Підсумковий (семестровий) контроль (залік):

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання екзамену. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЄКТС).

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосування таких видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
1	2
ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	– усне опитування; – виступ на практичних заняттях (з рефератом, з презентацією, участь в дискусії); – виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виконання модульної контрольної роботи; – екзамен.
ПРН2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи	– виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); – робота в групі;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 16

економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.	– перевірка домашнього завдання; – взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; – екзамен.
ПРН3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.	– усне опитування; – виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); – виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виконання модульної контрольної роботи (відповіді на запитання лекційного курсу, розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо); – самоконтроль та самооцінка; – екзамен.
ПРН8. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	– усне опитування; – виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); – робота в групі; – виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виконання модульної контрольної роботи; – екзамен.
ПРН11. Аналізувати сучасні процеси і тенденції світової економічної глобалізації, оцінювати її вплив на розвиток національної економіки.	– усне опитування; – виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); – робота в групі; – виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виконання модульної контрольної роботи. – перевірка домашнього завдання; – самоконтроль та самооцінка, взаємоконтроль; – рецензування відповідей інших студентів.
ПРН12. Розуміти роль оборонної економіки в	– усне опитування; – виступ на практичних заняттях (з презентацією,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 17

забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику.	участь в дискусії); – робота в групі; – виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); – виконання модульної контрольної роботи (відповіді на запитання лекційного курсу, розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо); – екзамен.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
15	15	10	10	10	10	20	10	

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	Оцінка	Бали
A	Відмінно	90–100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35-59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 18

11. Рекомендована література

Основна література

1. Фещенко В. М. Сучасні економічні теорії: навч. посіб. / В. М. Фещенко. – К.: КНЕУ, 2012. – 474 с.
2. Несененко П.П., Артеменко О.А., Патлатой О.Є. Сучасні економічні теорії: Навч. посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – 326 с
3. Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Сучасні економічні теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 878 с.
4. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. – К.: Уентр учбової літератури, 2012. – 280 с.
5. Skousen, Mark (2022) The Making of Modern Economics. – 510 p.
6. Kates, Steven (2020) Classical Economic Theory and the Modern Economy – 264p.

Допоміжна література

7. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / Пер. з англ. І. Дзюб. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
8. Злупко С. М. Економічна думка України: Навчальний посібник. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. – 496 с.
9. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник. – К. Знання, 2005. – 719 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-101.html>)
10. Злупко С. М. Основи історії економічної теорії: Навчальний посібник. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 628 с.
11. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. за ред. проф. С. В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
12. Історія економічних учень: Підручник: У 2 ч. – Ч. 1 / за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2005 – 567 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-84.html>)
13. Історія економічних учень: Підручник: У 2 ч. – Ч. 2 / за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр.. – К.: Знання, 2005 – 567 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-84.html>)
14. Корнійчук Л. Я. Історія економічної думки України: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 431 с.
15. Юхименко П. І., Леоненко П. М. Історія економічних учень: Навч. посіб. – К.: Знання-прес, 2002. – 514 с. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-74.html>)
16. Sampat Mukherjee. Modern Economic Theory. – New Age International, 2002 – 1002 с. (https://books.google.com.ua/books?id=4d6FmT2c13cC&hl=uk&source=gbs_book_similarbooks)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 19

17. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації:

18. Україна 2030Е -країна з розвинутою цифровою економікою URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

19. Деглобалізація та регіоналізація: глобальний тренд світової економіки URL: <https://gmk.center/ua/posts/deglobalizaciya-ta-regionalizaciya-globalnij-trend-svitovoi-ekonomiki/>

20. Соціально-економічні та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства

URL:https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_Gum.pdf

Персоналії

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. – К.: Основи, 2001. – 607 с.
2. Вільямсон О. Е. Економічні інституції капіталізму: Фірми, маркетинг, укладання контрактів. – К.: АртЕк. 2001. – 472 с.
3. Гелбрейт Дж. К. Суспільство блага. Пора гуманності. – К.: Вид. дім «Скарби», 2003. – 160 с.
4. Кассон Марк. Інформація та організація. Новий погляд на теорію фірми – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 366 с.
5. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу: “Загальна теорія зайнятості, процента та грошей” : реферат – дайджест / Дж. М. Кейнс ; Асоціація укр. банків. – К: АУБ, 1999. – 189 с. – (Серія «Вершини економічної думки».
6. Норт Даглас. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. І. Дзюб. – К. Основи, 2000. – 198 с.
7. Природа фірми: Походження, еволюція і розвиток / За ред. О. Е. Вільямсона, С. Дж. Вінтера; Пер з англ.. А. В. Куликова; Наук. ред.. пер. В. П. Кузьменко. – К.: А.С.К., 2002. – 336 с.
8. Шумпетер Йозеф А. Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Пер. з англ. В. Старка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2011. – 242 с.
9. Arrow K.J. The Potential and Limits of the Market in Resource Allocation. In: Issues in Contemporary Microeconomics and Welfare. L., 1985, p.107–124.
10. Allais M. Le comportement de l’homme rationnel devant le risque: critique des postulats et axiomes de l’école américaine // Econometrica, April 1953, v.21, no.2
11. Aoki M. Institutional evolution as punctuated equilibria / M. Aoki // Institutions, Contracts and Organizations: Perspectives from New Institutional Economics; Ed. by C. Menard. – UK: Edward Elgar Publishing LTD, 2000. – P. 11–36.
12. Axelrod R.M., Hodgson G.M. Cooperation, The Evolution of // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics – England: Edward Elgar

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 20</i>

Publishing LTD, 1994. – V. 1. – P. 80–85.

13. Barzel Y. Economic Analysis of Property Rights / Y. Barzel. – Cambridge university press, 1997. – 161 p.

14. Becker G. S. Economic Analysis and Human Behavior // Advances in Behavioral Siences, Norwood (N.Y.), 1987, v.1, p.3–17.

15. Cantner U. Schumpeter, Joseph Alois / U. Cantner, H. Hanusch // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 2. – P. 273–277.

16. Chang Ha-Joon. The political economy of industrial policy. – Great Britain, Macmillan press LTD, 1996.

17. Cheng S.N. The Contractual Nature of the Firm / S.N. Cheng // Journal of Law and Economics. – 1983. – 26 (1). – P. 1–22.

18. Coleman J.S. Foundations of Social Theory. – Cambridge, 1990.

19. Commons J.R. Institutional Economics / J.R. Commons // Am. Econ. Review. – 1931. – V. 21. – P. 648–657.

20. David P. Clio and Economics of QWERTY // American Economic Review. – 1985. – V. 75. – № 2.

21. De Alessi L. Development of Property Rights Approach / L. de Alessi // The New Institutional Economics; Introduced and edited by E.G. Furubotn and R. Richter. –Texas A&M University Press, College Station, 1991. – P. 45–53.

22. Demsetz H. Toward the Theory of Property Rights / H. Demsetz // Am. Econ. Review. – 1967. – V. 57. – P. 349–359.

23. Demsetz H. The Firm in Economic Theory: A Quiet Revolution // Am. Econ. Review. – 1997. –V. 87. – No 2. – P. 426–429.

24. Demsetz H. Dogs and tails in the economic development story / H. Demsetz // Institutions, Contracts and Organizations: Perspectives from New Institutional Economics; Ed. by C. Menard. – UK: Edward Elgar Publishing LTD, 2000. – P. 69–87.

25. Eggertsson T. Economic Behavior and Institutions. – Cambridge: Cambridge University Press, 1995. – 385 p.

26. Fridman M. The Methodology of Positive Economics. In: M.Friedman. Essays in Positive Economics. Chicago, 1953.

27. Friedman M., Savage L.J. The Utility Analysis of Choices Involving Risk // Journal of Political Economy, 1948, v.LVI, no.4.

28. Furubotn E.G. The New Institutional Economics: An Assessment / E.G. Furubotn, R. Richter // The New Institutional Economics; Introduced and edited by E.G. Furubotn and R. Richter. – Texas A&M University Press, College Station, 1991. – P. 1–32.

29. Furubotn E.G. Institutions and Economic Theory: The Contribution of The New Institutional Economics / E.G. Furubotn, R. Richter. – USA: The University of

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1//ДФ/ ОК7-1-2024
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 21</i>

Michigan Press, 2000. – 556 p.

30. Hamilton W.H. The Institutional Approach to Economic Theory // American Economic Review 9, Supplement 1919. – P. 309–318.

31. Harris L. Monetary Theory. L., 1981.

32. Heilbroner R.L. Economics as Universal Science // Social Research, Summer 1991, v.58, no.2.

33. Hodgson G.M. Theories of Economic Evolution / G.M. Hodgson // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 1. – P. 218–224.

34. Hodgson G.M. Economics and Institutions: A Manifesto for a Modern Institutional Economics / G.M. Hodgson. – Cambridge: Polity Press; Oxford: Blackwell, 1998. – 365 p.

35. Institutions, Contracts and Organizations: Perspectives from New Institutional Economics / Ed. by C. Menard. – UK: Edward Elgar Publishing Ltd, 2000. – 458 p.

36. Neal W.C. Institutions / W.C. Neal // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 1. – P. 402–406.

37. Nelson R.R. Routines / R.R. Nelson // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 2. – P. 249–253.

38. North D.C. Structure and Change in Economic History / D.C. North. – New York: W.W. Norton, 1981. – 280 p.

39. Ostrom E. Private and common property rights / E. Ostrom // Encyclopedia of Law and Economics, 2000.

40. Pejovich S. The Economics of Property Rights: Towards a Theory of Comparative Systems / S. Pejovich. – Netherlands: Kluwer Academic Publishers, 1990. – 204 p.

41. Poverty and Development into the 21st Century / Ed. by T. Allen and A. Thomas. – Oxford University Press in association with The Open University, 2000. – 470 p.

42. Ramstad Y. Transaction / Y. Ramstad // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 2. – P. 330–334.

43. Salanie B. The Economics of Contracts: A Primer. – Boston, Mass., MIT Press, 1997.

44. Simon H.A. The Sciences of the Artificial. Cambridge (Mass.): MIT Press, 1969.

45. Stigler G.S. De Gustibus Non Est Disputandum // American Economic Review, March 1977, no.2.

46. Umbeck J. The California Gold Rush: A Study of Emerging Property Rights /

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК7-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 22 / 22

J. Umbeck // Explorations in Economic History. – 1977. – V. 14. – P. 197–226.

47. Telser L. A Theory of Self-Enforcing Agreements // Journal of Business. – 1981. – V. 53. – P. 27–44.

48. Waller W. Veblenian Dichotomy and Its Critics / W. Waller // The Elgar Companion to Institutional and Evolutionary Economics. – England: Edward Elgar Publishing LTD, 1994. – V. 2. – P. 368–372.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт Світового - банку <https://www.worldbank.org>
2. Сайт Світової організації торгівлі - www.wto.org
3. Сайт Міжнародної торгової палати - www.iccwbo.org
4. Сайт Організації економічного співробітництва та розвитку - www.oecd.org
5. Сайт Міжнародного валютного фонду - www.imf.org
6. Офіційний портал Верховної ради <http://rada.gov.ua/>
7. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/ua>
8. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Організація Об'єднаних Націй ООН <http://www.un.org/ru/documents/index.html>
10. Організація Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР) <http://www.oecd.org/>
11. Європейський союз <http://europa.eu/>
12. Міжнародний валютний фонд <http://www.imf.org>
13. Міжнародна організація праці <http://www.ilo.org>